

Nr 168.

Ankom till riksdagens kansli den 28 maj 1946 kl. 3 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1946/47 till åtgärder för främjande av tillverkningen av tegelrör.

(2:a avd.)

I propositionen nr 254 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över folkhushållningsärenden för den 12 april 1946, föreslagit riksdagen att till Åtgärder för främjande av tillverkningen av tegelrör för budgetåret 1946/47 under elfte huvudtiteln anvisa ett anslag av 300 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag grundar sig på en av *statens industrikommission* företagen utredning, vilken givit vid handen, att utan särskilda åtgärder produktionen under år 1946 av dräneringsrör av tegel för jordbrukets behov icke kommer att kunna tillgodose den ökade efterfrågan på dylika rör, som under året väntas uppkomma. Å andra sidan anses tegelbrukens kapacitet medgiva en ökad produktion av tegelrör utan att produktionen av mur- och taktegel eftersättes.

Chefen för folkhushållningsdepartementet har för egen del anfört i huvudsak följande.

Den närmast till hands liggande åtgärden för att öka tillverkningen av tegelrör kunde synas vara att medgiva en generell prisförhöjning å tegelrör. Emellertid har priskontrollnämnden funnit de nuvarande produktionskostnaderna för tegelrör icke motivera en generell prishöjning å dylika rör och fördenskull förklarar sig icke vilja medverka därtill. Däremot är nämnden beredd medgiva prisförhöjningar i särskilda fall under vissa förutsättningar.

Även jag anser i nuvarande läge en allmän förhöjning av priserna på ifrågavarande rör böra undvikas. Emellertid torde de partiella prishöjningar, som priskontrollnämnden förklarar sig villig medgiva, icke vara tillräckliga för att stimulera till den ökning av tegelrörproduktionen, som anses önskvärd. Andra åtgärder för sådant ändamål synas därför påkallade. Industrikommissionens nu i sådant syfte framlagda förslag, innebär att de företag, vars produktion under år 1946 förete ökning i förhållande till 1945 års produktion, skola äga erhålla visst bidrag av statsmedel, beräknat i förhållande till produktionsökningens storlek. Förutsättning härför skall dock vara, att mur- och taktegelproduktionen icke understege den högsta produktionen under något av åren 1943—1945.

I det läge, som nu är förhanden på tegelrörsproduktionens område, finner jag mig böra tillstyrka industrikommissionens förslag. Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t och efter Kungl. Maj:ts bemyndigande på industrikommissionen att meddela närmare föreskrifter rörande det föreslagna statsstödet.

Anslagsbehovet uppskattas av industrikommissionen till högst 300 000 kronor. Då till Kungl. Maj:ts förfogande icke stå några medel till täckande av dessa kostnader, måste särskilda medel härtill begäras av riksdagen. Någon utbetalning av bidrag torde knappast kunna äga rum förrän under senare delen av år 1946. Det synes därför vara tillräckligt att upptaga anslag för ändamålet å riksstaten för budgetåret 1946/47. Mot industrikommissionens beräkning av anslaget har jag intet att erinra.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts ifrågasatt förslag, hemställer, *Utskottet.*

att riksdagen må till *Åtgärder för främjande av tillverkningen av tegelrör* för budgetåret 1946/47 under elfte huvudtiteln anvisa ett anslag av 300 000 kronor.

Stockholm den 28 maj 1946.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Pauli, Lindström, Gränebo, Larsson, Karl Andersson, Mannerskantz, Gillström, Petersson, Gunnar Andersson* och *Ivar Persson*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Falla, Rubbestad, Andersson* i Malmö, *Mårtensson, Staxäng, Wallentheim, Malmberg* i Skövde, *Lindholm, Onsjö* och *Persson* i Vinberg.
